

IVO MIKULIČIN: MOJ ŠIBENIK DUŠU IMA

Slobodna Dalmacija, Split, 2016.

*„Nemoj se hvaliti pred Splićanima,
ni pjevati pred Šibenčanima.*

*Jer, nitko ne može sebe hvaliti koliko Splićani,
a nitko ne može pjevati tako dobro kao Šibenčani“.*

profesor Jerko Bezić, etnomuzikolog

Kao fetivi Šibenčanin, a uz to nemiran, uporan, znatiželjan i nadasve strastven novinar i pisac, Ivo Mikuličin napisao je veoma zanimljivu knjigu, romansiranu biografiju svoga grada i dao joj ime *Moj Šibenik dušu ima*. I pogodio. Šibenik zaista ima dušu, veliku, najveću. Šibenik je grad jako dobrih, pametnih i strastvenih ljudi koji uvijek daju sve što čovjek može dati, ono toplo i duboko ljudsko. Šibenik je bistra rijeka zahvaljujući svojim građanima koji ga iskreno vole i čuvaju. Sve o čemu autor piše navodi obične čitatelje na bistri izvor i poruku mudraca da je grad onakav kakvi su njegovi građani.

Mikuličin je knjigu podijelio u sedam poglavlja. U prvom poglavlju piše o gradu, svojoj obitelji, svojoj generaciji, Jadriji njegove mladosti, ulici njegovog grada, ljepoti Žirja. Tu su i zanimljive priče i manje poznati detalji o Šibeniku i običnim Šibenčanima poput Gorjane Živković (uspješne balerine); tu su i zapisi o brojnoj obitelji Belamarić; priča o velikom vrtu s breskvama i murvama koje je održavala obitelj Jove Brkića; priča o vrsnom šahisti dr. Petru Trifunoviću koji je zajedno sa šahistima Gligorićem, Matanovićem i Ivkovim bio drugi na svijetu; priča o piscu Simi Matavulju i njegovim lijepim Šibenskim pričama; tu su i male štorije o Jadriji, njenoj mladosti i manje poznatom detalju da se picigin igrao u plićaku Jadrije, a ne samo na splitskim Bačvicama; tu je i zapis o Tomislavu Mrduljašu i Remiju Kazinotiju koji su prve gaže imali baš na Jadriji; priča o šibenskom ugostitelju Vladi Goldu, zatim priča o brodu Andelka Runjića Bambbe, nekadašnjem predsjedniku Hrvatskog sabora. Ništa manje nisu zanimljive ni priče o Milutini, bratu Arsena Dedića; tu je i emotivni zapis o Žirju i o tamošnjoj uspješnoj Poljoprivrednoj zadruzi koja je, pored ostalog, otkupljivala nadaleko poznate žirjske šljive, a koju je vodio Mate Roman Mudronja. Mate je otac poznatog učitelja Maksima koji je poslije dugih godina radio u školi na Šubićevcu, da bi potom sa sinovima osnovao ustanovu „*Roman i obitelj*“, koju je stacionirao u Bratiškovicima, u kojoj danas boravi više od 120 štićenika i koja uspješno radi.

Drugo poglavlje knjige zapremaju zapisi o klapskom pjevanju i klapama. Tu je zapis o pjevačima i pjesmi „*Bonaca je pjesma moje duše*“. Tu se mogu pro-

naći zanimljivi detalji o klapi *Šibenik*, od njenog osnivanja do kraja djelovanja; tu su i zapisi o njenim nastupima, od Omiša do Ljubljane i dalje; tu su i detalji o pjesnicima Krsti Jurasu i Dušanu Šarcu; priča o nastanku pjesme „*Šibenska balada*“; priča o koncertu u dvorani *Vatroslav Lisinski* u Zagrebu, pa o nastupima u Francuskoj i Americi; priča o susretu sa glazbenikom Milom Rupčićem; tu su i male crtice o Titovoj simpatiji prema klapi *Šibenik*, koji su se s maršalom sreli na *Galebu*; crtice o Bubici, Brešanu, Zoranu Slavniću Moki, klapi *Bilice*, klapi *Bonaca*, o posjetu Papi u proljeće 1988. godine i mnogi drugi zapisi.

U trećem poglavlju nalaze se podnaslovi poput *Nedovršena bajka o Šibenki*; *Beograd se priklonio Bosni*; *Berlinska je tuga pregolema*; *Ši-Ši-sličice i Utihnuo je šibenski košarkaški „pokret“*. Unutar ovog poglavlja ima puno zanimljivih detalja vezanih uz košarku i „šibensko čudo“. Tu je lijepo opisan i događaj o oduzimanju osvojene titule u košarci, kada su Šibenčani pobijedili *Bosnu*, a spominju se i brojna imena vezana uz oduzimanje titule na jedan nepošten i nesportski način. Tu se može naći i zanimljiva izjava legendarnog košarkaškog trenera Ranka Žeravice koji je, povodom tih nemilih događaja, između ostaloga, izjavio sljedeće: „*Za mene ste vi najbolja momčad, ali čuvajte se drugih stvari. Ne onih na parketu. Ima onih koji su spremni na sve načine zaustaviti šibenski put prema tituli.*“ Autor donosi vrlo zanimljive detalje o tim nemilim scenama, jalu i toj velikoj nepravdi i „razbuktavanju“ vatre i strasti. Tu su i zanimljive crtice vezane uz šibenske nogometare te njihov uzlet i pad. Sve su to zapisi pisani s emocijama i ljubavlju prema sportu u kojeg je autor ove knjige zaljubljen do боли.

Četvrto poglavlje knjige donosi niz crtica poput *Šubićevac zvan čežnja*; *Šibenik je pozelenio od uspjeha*; *Nikad više takva šanse*; *Prazna duša u praznom Poljudu i Pogled sa Šubićevca*. Autor piše o šibenskim nogometarima koji su prvo igrali za klub, a neki su kasnije postali i treneri. Tu su emotivni zapisi o Šjor Stoji, Rori, Tambači, Tetlingu, Stošiću, Orošnjaku, Cukrovu, Niniću, Lovriću, Bakmazu, Nadovezi, Žaji, Aralici, Miljeviću-Cani, Šupi, Iljadici. Piše i o imenima najnovijih generacija darovitih nogometara koji su proslavili HNK *Šibenik*. Nijednog važnog igrača izostavio nije.

U petom poglavlju autor se posvetio šibenskim legendama, Arsenu Dediću i Draženu Petroviću. Autor se dugo družio s Arsenom. Pišući o Arsenu „hvatao“ je one male detalje u spontanim, neformalnim razgovorima, druženjima, bez najave i protokola. Tu su zanimljive crtice o tome kako je Arsen trebao dobiti ime Igor; kako su ga voljeli i Tito i Tuđman. Zanimljiv je dio u kojem je opisan život Arsena i Gabi, a posebno i onaj koji govori o njegovoj ljubavi prema rodnom zavičaju. Spominje se vrijeme u kojem je nastala pjesma „*Miss Gaćeleza*“. Posebno je emotivno ispričana i priča o Arsenu i Miši Kovaču. Tu je i crtica o Arsenu i Jeleni Rudan i njenom fadu (stilu pjevanja). Može se naći i crtica o mudrom odgovoru

M. Kaporu, piscu iz Srbije za vrijeme Domovinskog rata. Ugledni intelektualac i pisac Vjeran Zuppa o njegovoj poeziji napisao je sljedeće: „*Arsen je pisao o samoći, ljubavi, prolaznosti, mladosti... o svemu što tangira običnog čovjeka. On je bio pjesnik samoće. A da bi pisao o samoći moraš savladati, okusiti, jezik samoće*“.¹ U ovom poglavlju može se pronaći i zapis o odnosu Arsenia i Miroslava Krleže. Kada je Arsen skladao muziku za Krležine „*Glembajeve*“, Krleža mu je znao reći sljedeće: „*Čini što hoćeš. Ti sjajno radiš svoj posao*“.

Autor je o Draženu Petroviću ispjевao himnu dobrote i zaljubljenosti u košarkašku ljubav. Tu se nalaze sljedeće crtice: *Čudo od igrača i čovika; Dueli s Jordanom; Indiana kao Rabotnički; Rat je u Hrvatskoj; ostao naš mali; Odlazak u Ameriku*. Posebno mjesto u knjizi zauzimaju detalji o Draženovoj pogibiji i njegovom pokopu, o poznatoj pjesmi „*Život leti kapetane*“, koja je posvećena upravo njemu te druge crtice o igraču, čiji je život bio ispunjen emocijama, ljubavlju i prijateljstvima s brojnim ljudima.

Šesto poglavlje sadrži niz zanimljivih detalja o poznatijim Šibenčanima, prema osobnom autorovom izboru. Tu ćete naći prave štorije o dr. Srećku Badurini, Ivi Brešanu, Branku Bubici, Perici Bukiću, Viku Guberini, Vladi Čoviću, Zdravku Iljadici, Miši Mati Kovaču, Krsti Lambaši Maći, Ivi Livakoviću, dr. Ivi Merlaku, Tonku Niniću, Frani Pašaliću, Dragi Putnikoviću, Anđelku Runjiću Bambi, Marku Slavici, Nevenu Spahiji, Dušanu Šarcu, Tomislavu Vrčiću, Danijeli Miši Vukov i Milivoju Zeniću. O svima je govorio otvoreno, prepričao ono što se događalo spontano bilo na plaži, u konobi, uz kavu, na neformalnim sastancima, šetnjama i sličnim prilikama. U razgovoru s našim najvećim piscem i komedijografom, Ivom Brešanom, uz tvrdnju kako je Ivo najveći pisac komedija, uslijedio je piščev odgovor: „*To što pišem nisu komedije. To je mračna i turobna slika života, samo uvijena i smiješne situacije*“.² A o šibenskom humoru nenadmašni Miljenko Smoje znao je reći sljedeće: „*Šibenski je humor najjači, najizravniji. No, previše je crnila u njemu. A to foji (novine) ne trpe*“.

Tu je i zanimljiva izjava Krste Lambaše Maće koji rijetko grinta. Uvijek je dobre volje, a za to ima, uz njegovu zanimljivu sintagmu „*metnimo staviti*“ i ovakvo obrazloženje: „*Za one koji su slabe volje obično kažemo da su ustali na lijevu nogu! Ja isto svako jutro ustajem na lijevu nogu, ali ne da bi bio slabe volje. Želim i na taj način pokazati da sam zakleti ljevičar*“.³ Kada piše o profesoru Ivi Livakoviću, autoru poznatih knjiga kao što su „*Tisućljetni Šibenik*“ i „*Poznati Šibenčani*“, zanimljiva je njegova izjava koja se odnosi na pitanje „*Kako ste*“, a on bi na njega odgovorio sljedeće: „*Ne može bolje*“, ili „*Gore nego lani, a bolje nego dogodine*“.

U sedmom poglavlju nalaze se crtice koje unose svježinu u tekstove ove knjige. Tu se nalaze tri tematske cjeline: ona duga putovanja; šibenske („fine“) zaje-

bancije i šibenske („masne“) zajebancije. Tu ćete naći desetke crtica o zgodama i nezgodama Šibenčana. Posebno je zanimljiv razgovor između dva Carića: iseljnika Đordja i Marina, poznatog hvarskeg redatelja. Ništa manje nisu zanimljive šale između Ante Biće Mladinića, našeg legendarnog nogometnog izbornika i novinara Milojka Pantića, poznatog beogradskog novinara i dalmatinskog zeta. Tu su i odgovori legendarnog košarkaša Krešimira Čosića na temu zašto Dalmatinci šetaju Kalelargom gore-dolje; tu je i priča o Duji i policajcu, zatim crtica o baladi o magarcu. U ovom poglavlju posebno mjesto zauzimaju Šupukove batude (*Šupuk kontra milicije, Davorka kao oporba, Dražen i Van Gogh*) i drugi zapisi. O šibenskim „masnim“ i finim“ zajebancijama ostavljam vama.

Knjiga je pisana jednostavnim stilom. Rečenice su kratke i jasne. U njima se naziru karakteristike Smojinog stila i njegovih poruka. Autor je knjigu pisao u zrelim godinama, odgovorno i nadasve strastveno. Pisao ju je čovjek koji iskreno voli i dobro poznaje ljude i život svoga grada. Pišući, dobro je pazio da ne zataji ništa, ali ni da ne pretjera u svemu. Ostavio je čitateljima dosta prostora da uživaju u stranicama knjige koja dušu ima.

Velimir Karabuva

AUTORI U OVOM BROJU (10/2017.) GODIŠNJAKA TITIUS

The authors in this issue of the annual TITIUS 10/2017.

Gli autori di questo numero dell' annuario TITIUS 10/2017.

1. Dr. sc. MARKO DRAGIĆ, redoviti profesor u trajnom zvanju, Odsjek za hrvatski jezik i književnost, Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu,
e-mail: mdragic@ffst.hr
2. MIRNA HRŠAK, mag.ing.arch., Hršak&Hršak d.o.o., Zagreb, doktorand na Arhitektonskom fakultetu, Zagreb,
e-mail: m.hrsak@hrsak.hr
3. TIN HRŠAK, mag.ing.arch. HRŠAKHRŠAKARHITEKTI d.o.o. Zagreb,
doktorand na Arhitektonskom fakultetu, Zagreb,
e-mail: t.hrsak@hrsak.hr
4. VELIMIR KARABUVA, profesor, književnik i kritičar, Split,
e-mail: velimir.karabuva@st.t-com.hr
5. ŽELJKO KARABUVA, profesor engleskog i talijanskog jezika i književnosti, doktorand Poslijediplomskog doktorskog sveučilišnog studija humanističkih znanosti na Filozofskom fakultetu u Splitu, modul *Lingvistica*,
e-mail: zeljko_k@vip.hr
6. TANJA MALEŠ – KRZNAR, voditeljica folklorne hrvatske skupine ADRIA u Duisburgu, Njemačka,
e-mail: tanja.males-krznar@daimler.com ili tanja150878@yahoo.de
7. Dr. sc. JOSIPA MAZALIN PROTULIPAC, dr. med. Tvrtka IntelPharm, Zagreb,
e-mail: josipa.mazalin.protulipac@gmail.com
8. Dr. sc. ŠIME PILIĆ, redoviti profesor u mirovini, Split
e-mail: spilic@ffst.hr
9. Dr. sc. DRAGO ROKSANDIĆ, professor emeritus Sveučilišta u Zagrebu,
e-mail: drago.roksandic@ffzg.hr
10. IVAN TARLE, dipl. ekonomist, Bobovička 1A, Zagreb,
e-mail: ivan.tarle.zg@gmail.com